

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

у 2018 році

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 грудня 2018р. становила 1007,2 тис. осіб. Упродовж січня–листопада 2018р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 12854 особи.

Порівняно із січнем–листопадом 2017р. обсяг природного скорочення збільшився на 889 осіб.

Упродовж січня–листопада 2018р. народилося 6390 малюків. Кількість померлих склала 17542 особи.

РИНОК ПРАЦІ

За даними державної служби зайнятості, кількість зареєстрованих безробітних на кінець 2018р. становила 11,8 тис. осіб, з них допомогу по безробіттю отримували 82,7%.

Більше половини (57,5%) від загальної кількості безробітних становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області на кінець 2018р. становив 2% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 2,5%, у міських поселеннях – 1,7%.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу у зв'язку з безробіттям упродовж грудня 2018р., становила 7,9 тис. осіб. Середній розмір допомоги з безробіття складав 2757 грн, що дорівнює 74,1% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (3723 грн).

Кількість вакансій, заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, упродовж грудня 2018р. зменшилася на 10,6% й на кінець року становила 1,2 тис.

За професійними групами найбільша кількість вакансій на кінець 2018р. спостерігалася серед кваліфікованих робітників з інструментом (20,8% від загальної кількості заявлених вакансій), професіоналів (15,9%), а найменша – серед кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (2,1%), технічних службовців (4,2%).

Навантаження зареєстрованих безробітних на одну вакансію в цілому по області збільшилось із 8 осіб на кінець листопада 2018р. до 10 осіб на кінець грудня.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–листопаді 2018р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–листопадом 2017р. зросла на 24,5% й становила 6904 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, фінансова та страхова діяльність, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виготовлення виробів із деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,7–1,3 рази.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався у сфері творчості, мистецтва та розваг, у виробництві меблів, іншої продукції, ремонті і монтажі машин і устаткування, у тимчасовому розміщуванні й організації харчування й не перевищував 70,1% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–листопаді 2018р. порівняно з відповідним періодом 2017р. становив 111,9%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня–листопада 2018р. зросла на 7,7 млн.грн (в 1,8 рази) та на 1 грудня 2018р. становила 17,7 млн.грн, що дорівнює 1,3% від фонду оплати праці, нарахованого за листопад 2018р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 12,1 млн.грн. Їхні розміри збільшилися впродовж січня–листопада 2018р. на 6,1 млн.грн (у 2 рази). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 6,3 млн.грн (52,3% загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 грудня 2018р. становила 988 осіб (0,5% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 12238 грн, що в 1,7 рази більше від середньої заробітної плати, нарахованої за листопад 2018р.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У січні–листопаді 2018р. призначено **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** 291,6 тис. домогосподарств, з них у міських поселеннях – 200,6 тис., у сільській місцевості – 91 тис.

Сума призначених субсидій у січні–листопаді 2018р. становила 101,8 млн.грн, з неї в міських поселеннях – 77,8 млн.грн, у сільській місцевості – 24 млн.грн.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство в листопаді 2018р. становив 573,2 грн (у листопаді 2017р. – 553 грн).

Крім того, у січні–листопаді 2018р. 36,3 тис. домогосподарств області було призначено **субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях – 6,2 тис., у сільській місцевості – 30,1 тис.

Середній розмір призначеної в листопаді 2018р. субсидії цього виду на одне домогосподарство становив 2771,3 грн (у листопаді 2017р. – 2669,9 грн).

У січні–листопаді 2018р. сума субсидій готівкою, отриманих домогосподарствами для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 109,2 млн.грн.

У січні–листопаді 2018р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги 1545,9 млн.грн, що становить 76,8% нарахованих за цей період сум. За постачання електричної енергії сплачено 609,5 млн.грн.

На кінець листопада 2018р. заборгованість населення зі сплати за постачання природного газу становила 480,5 млн.грн, за централізоване опалення та постачання гарячої води – 190 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 38,1 млн.грн, за централізоване постачання холодної води та водовідведення – 24,7 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 7,4 млн.грн, за постачання електричної енергії – 65,2 млн.грн.

ПРАВОПОРУШЕННЯ

За повідомленням прокуратури, у 2018р. обліковано 14203 кримінальні правопорушення (злочини, виявлені органами Національної поліції, органами прокуратури, органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органами безпеки та органами Національного антикорупційного бюро). Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 31% – тяжкі та особливо тяжкі.

Протягом 2018р. обліковано очевидних умисних убивств (та замахів) – 50, умисних тяжких тілесних ушкоджень – 52, згвалтувань (та замахів) – 8.

Кількість випадків крадіжок становила 6744, шахрайств – 976, грабежів – 216, розбоїв – 37, хабарництва – 58.

У загальній кількості злочинів 58,7% становили злочини проти власності, 13,1% – проти життя та здоров'я особи, 5,1% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4,1% – у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 29 осіб, які скоїли злочин у складі 8 організованих груп.

Кількість потерпілих від злочинів у 2018р. становила 7573 особи, із числа яких 2836 – жінки, 533 – особи похилого віку та з інвалідністю 1 і 2 груп, 78 – неповнолітні та 44 – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (62,9%) – від крадіжок та грабежів, серед яких 36,4% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 319 осіб.

Усього внаслідок злочинних діянь загинули 145 осіб, із числа яких 26,2% умисно вбито, 38,6% загинуло внаслідок дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних зі злочинами, та 12,4% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 2917, з них жінки – 363 (12,4%). У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 26,7% раніше вже ставали на злочинний шлях (з них 73,1% мали незняту або непогашену судимість), 15,2% знаходилися в стані алкогольного сп'яніння, 5,3% вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали й не навчалися, становила 65,6%, безробітних – 7,1%.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) за 2018р. становив 109,6% (за 2017р. – 113,9%).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої в області за 2018 рік зросли на 7,6%. Найбільше (на 24,3% та 19,6% відповідно) подорожчали хліб та овочі, на 5,3–14,5% – молоко, сири та масло, продукти переробки зернових, макаронні вироби, м'ясо та м'ясопродукти, риба та продукти з риби. Водночас яйця знизились в ціні на 12,7%, фрукти – на 10,9%, цукор – на 7,2%.

Тютюнові вироби зросли в ціні на 28,4%, алкогольні напої – на 9,2%.

Скраплений газ став дорожчим на 36,9%, природний – на 22,9%, ціни (тарифи) на утримання будинків та прибудинкових територій збільшилися на 14,8%, каналізацію – на 13,3%. Водночас тарифи на холодну воду знизилися на 6,4%.

Вартість проїзду в автодорожньому транспорті зросла на 23,3%, у залізничному – на 12,5%, паливо та мастила подорожчали на 12,3%.

Послуги освіти стали дорожчими на 14,7%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 9,3% зумовлено подорожчанням послуг лікарень на 19,6%, амбулаторних послуг – на 11,9%, фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання – на 7,8%.

У сфері зв'язку ціни зросли на 15%, що пов'язано з подорожчанням поштових послуг майже в 1,8 раза, мобільного зв'язку – на 22,4%, місцевого телефонного зв'язку – на 21,7%, Інтернету – на 12,3%.

На 5,8% зросли в ціні предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла, на 4,3% – одяг і взуття.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

За підсумками 2018р. порівняно з 2017р. індекс промислової продукції становив 98,7%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 103,2%, у **переробній промисловості** – 96,8%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції порівняно з 2017р. зменшився на 4,8%. Спостерігалось зменшення випуску яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених - туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 3,8%, сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 8,2%, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 8,3%, масла вершкового жирністю не більше 85% – на 8,4%, молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів – на 9,8%, свинини свіжої чи охолодженої - туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) – на 19%, виробів ковбасних та подібних продуктів із м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових) – на 23,6%.

Водночас зросло виробництво борошна з культур зернових інших (крім борошна пшеничного чи пшенично-житнього) – на 25,8%, йогурту рідкого та сквашеного молока ароматизованих (молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, ароматизованих або з доданням фруктів, горіхів або какао) – на 25,3%, молока та вершків незгущених й без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин жирністю більше 1%, але не більше 6%, у первинних пакуваннях об'ємом нетто не більше 2 л – на 20%, борошна пшеничного чи пшенично-житнього – на 8,6%, олії соняшникової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) – на 4,1%, сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; включаючи сир із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 5%, вод із додаванням цукру і речовин підсолоджувальних чи ароматизуючих інших, тобто

напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду (уключаючи мінеральні й газовані) – на 2,6%.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяг промислової продукції склав 97%, на підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності – 110,2%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 97,9%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 87,5%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 120,6%, у машинобудуванні – 81,6%.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря у 2018р. порівняно з 2017р. промислове виробництво зросло на 3,3%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції у 2018р., за попередніми розрахунками, становив 110,4% до 2017р. У сільськогосподарських підприємствах він був 115,3%, а в господарствах населення – 98,8%.

Індекс обсягу виробництва **продукції рослинництва** порівняно з 2017р. становив 113,4%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 117,4%, господарствах населення – 100,6%.

За попередніми підсумками, у минулому році одержано 4,9 млн.т зерна (на 19,8% більше, ніж у 2017р.), у т.ч. 3,8 млн.т кукурудзи, намолочено 0,6 млн.т **соняшнику** (на 23% більше), накопано 0,2 млн.т **буряку цукрового фабричного** (92,7% до попереднього року), **ріпаку й кользи** вирощено 0,1 млн.т (92,5%), **картоплі** – 1,4 млн.т (97,3%), **овочів** – 0,2 млн.т (на 9,5% більше), **плодів та ягід** – 21,8 тис.т (на 13,3% більше).

Індекс виробництва **продукції тваринництва** за 2018р. до 2017р. становив 97,8%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 100,5%, господарствах населення – 95,5%.

За розрахунками, на 1 січня 2019р. загальна кількість **великої рогатої худоби** склала 177,6 тис. голів (на 3,4% менше 1 січня 2018р.), у т.ч. **корів** – 103,4 тис. (на 1,1% менше); **свиней** – 182 тис. (на 3,8% більше), **овець і кіз** – 27,2 тис. (на 6,8% менше), **птиці всіх видів** – 3614,2 тис. голів (на 3,4% більше).

У господарствах населення утримувалося 39,8% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 56,1%; 45,3% – свиней, 91,2% – овець і кіз та 93,5% – птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у 2018р. реалізовані на забій 49,1 тис.т **худоби та птиці** (у живій масі), що на 3,7% менше, ніж у 2017р., вироблені 536,6 тис.т **молока** (на 2,2% менше) та 296 млн.шт **яєць** (на 2,5% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 45,8%, молока – 54,4%, яєць – 83,3%.

БУДІВНИЦТВО

Обсяг виробленої будівельної продукції (виконаних будівельних робіт) підприємствами області у 2018р. становив 1202 млн.грн. Індекс будівельної продукції у 2018р. порівняно з 2017р. склав 103,1%.

Будівництво будівель збільшилося на 13,8%, у т.ч. житлових будівель – на 17,4%, нежитлових будівель – на 11,9%. Будівництво інженерних споруд зменшилося на 19,4%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення становили 69,3% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, капітальний і поточний ремонт – 21,7% та 9% відповідно.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–листопаді 2018р. експорт товарів становив 680,9 млн.дол. США, імпорт – 451,7 млн.дол. Порівняно із січнем–листопадом 2017р. експорт збільшився на 23,3% (на 128,6 млн.дол.), імпорт – на 10,8% (на 44,1 млн.дол.). Позитивне сальдо становило 229,2 млн.дол. (у січні–листопаді 2017р. також позитивне – 144,7 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–листопадом 2017р. збільшилася частка зернових культур, деревини й виробів із деревини, готових харчових продуктів, взуття. Натомість зменшилася частка насіння і плодів олійних рослин, паперу та картону, молока та молочних продуктів, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, текстильних матеріалів та текстильних виробів, жирів та олій тваринного або рослинного походження, недорогоцінних металів та виробів з них.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 261,3 млн.дол., або 38,4% від загального обсягу експорту (у січні–листопаді 2017р. – 186,5 млн.дол., або 33,8%), та збільшився порівняно із січнем–листопадом 2017р. на 74,8 млн.дол., або на 40,1%.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Нідерландів, Іспанії, Румунії, Італії, Німеччини, Польщі.

Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Російської Федерації, Білорусі, Єгипту, Туреччини, Грузії, Китаю, Азербайджану, Молдови, Республіки, Ірану, Ісламської Республіки.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Китаю в 3,7 раза, Іспанії – у 2,9 раза, Ірану, Ісламської Республіки та Німеччини – в 1,8 раза до кожної, Єгипту та Азербайджану – в 1,6 раза до кожної, Нідерландів – на 35%, Білорусі – на 32,7%, Румунії – на 25,7%, Грузії – на 18,1%, Італії – на 15,1%, Молдови, Республіки – на 7,9%;

зменшився до Туреччини – на 22,6%, Російської Федерації – на 8,7% та Польщі – на 6,7%.

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, мінеральних продуктів, засобів наземного транспорту, крім залізничного, шкур необроблених, шкіри вичиненої, недорогоцінних металів та виробів із них. Зменшилася частка готових харчових продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, паперу та картону.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 203,2 млн.дол., або 45% загального обсягу (у січні–листопаді 2017р. – відповідно 161,8 млн.дол. та 39,7%), та збільшився проти січня–листопада 2017р. на 41,4 млн.дол., або на 25,6%.

Серед країн ЄС найвагоміші імпорتنі надходження товарів здійснювалися з Німеччини, Італії, Литви, Польщі, Великої Британії, Нідерландів, Австрії.

Серед інших країн світу найбільші імпорتنі поставки товарів надходили з Білорусі, Російської Федерації, Китаю, США, Бразилії.

Порівняно із січнем–листопадом 2017р імпорт товарів збільшився з Литви в 1,7 раза, Німеччини – на 42,8%, Білорусі – на 27,4%, США – на 26,9%, Великої Британії – на 23,4%, Італії – на 13,2%, Польщі – на 7,1%, Австрії – на 6,5%; зменшився з Бразилії – на 21,8%, Китаю – на 3,8%, Російської Федерації – на 2,8%, Нідерландів – на 0,2%.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібною торгівлю, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у 2018р. становив 18088,2 млн.грн, що в порівнянних цінах на 4% більше від обсягу 2017р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлю (юридичних осіб) за 2018р. становив 11521,6 млн.грн і в порівнянних цінах зріс проти 2017р. на 2,6%.

ТРАНСПОРТ

У 2018р. вантажооборот підприємств автомобільного транспорту становив 988,4 млн.ткм, або 111,7% від обсягу 2017р. Підприємствами автомобільного транспорту **перевезено** 1508 тис.т **вантажів**, що становить 105,8% від обсягу 2017р.

У 2018р. усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 739,7 млн.пас.км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися

82,5 млн пасажирів, що становить, відповідно, 95% та 90,5% від обсягу 2017р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 40,5 млн пасажирів, що становить 91,3% рівня 2017р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців становили 15,7 млн пасажирів (86,5% рівня 2017р.).

Міським електротранспортом перевезено 42 млн пасажирів, що становить 89,8% рівня 2017р.

Послугами річкового транспорту у 2018р. скористалися 18,9 тис. пасажирів, що на 10,5% більше, ніж у 2017р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області